

DE VLAAMSE MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

NOTA AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Definitieve goedkeuring - Professionalisering leersteun CLB**Samenvatting**

Op 8 juli 2022 hechtte de Vlaamse Regering haar eerste principiële goedkeuring aan het ontwerp van decreet over leersteun. Het leersteundecreet behelst maatregelen om leersteun aan leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, leerkrachten en schoolteams in het gewoon onderwijs aan te bieden en zet in op meer samenwerking en afstemming tussen het gewoon en buitengewoon onderwijs.

In het leersteundecreet wordt een belangrijke rol weggelegd voor de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's). Om de CLB's in staat te stellen hun verantwoordelijkheden in functie van het leersteundecreet op te nemen, dringt de nood aan een versterking van de CLB's zich op. De CLB-sector heeft hiervoor een projectaanvraag ingediend die gericht is op het versterkt inzetten op de kernactiviteiten consultatieve leerlingenbegeleiding, handelingsgerichte diagnostiek en handelingsgericht adviseren in het kader van leersteun enerzijds en op het professionaliseren van de CLB's anderzijds.

1 SITUERING

A. BELEIDSVELD/BELEIDSDOELSTELLING

Beleidsveld: basisonderwijs, secundair onderwijs en centra voor leerlingenbegeleiding

Beleidsdoelstelling: de CLB's versterken op het vlak van consultatieve leerlingenbegeleiding, handelingsgerichte diagnostiek en handelingsgericht adviseren in het kader van leersteun.

B. VORIGE BESLISSINGEN EN ADVIEZEN

Het wetgevingstechnisch en taaladvies werd verleend op 3 november 2022.

Het gunstig advies met voorwaarden van de Inspectie van Financiën werd verleend op 8 november 2022.

De Vlaamse minister, bevoegd voor begroting, gaf zijn akkoord op **XXX**.

2 INHOUD

ALGEMENE TOELICHTING

Op 8 juli 2022 hechtte de Vlaamse Regering haar eerste principiële goedkeuring aan het ontwerp van decreet over leersteun. Het leersteundecreet heeft als doel om onder meer (1) leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften in het gewoon basis- en secundair onderwijs maximaal te ondersteunen, (2) de competenties van leerkrachten en schoolteams in scholen van het gewoon basis- en secundair onderwijs te versterken in functie van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, en (3) de samenwerking tussen het gewoon en buitengewoon onderwijs te verdiepen.

Om die doelstellingen te kunnen verwezenlijken, legt het leersteundecreet een grote nadruk op de rol van de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's) bij de ondersteuning van leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften, leerkrachten, en schoolteams. Zo wordt o.a. bepaald dat de CLB's versterkt inzetten op leerlingenbegeleiding met effect op de klasvloer, samenwerken met de leersteuncentra om professionalisering, expertisedeling en -ontwikkeling vorm te geven, en werken aan een gezamenlijke visie en werkwijze voor het afleveren van verslagen die bepalen welk curriculum leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften kunnen volgen.

De onderwijsinspectie rapporteert in haar rapport 'het verkennend onderzoek naar de implementatie van het M-decreet in de centra voor leerlingenbegeleiding' van oktober 2016 dat:

- de effectieve toepassing van het volledige HGD-traject in de praktijk nog beperkt blijft;
- de CLB-sector moet investeren in de kwaliteitsvolle invulling van verslagen;
- de competenties van de CLB-medewerkers versterkt moeten worden.

De Vlaamse Regering zal het M-decreet voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften vervangen door het decreet leersteun.

Om de CLB's in staat te stellen hun verantwoordelijkheden in functie van het leersteundecreet op te nemen, dringt de nood aan een versterking van de CLB's zich op. De CLB-sector heeft hiervoor een projectaanvraag ingediend die gericht is op het versterkt inzetten op de kernactiviteiten consultatieve leerlingenbegeleiding, handelingsgerichte diagnostiek (HGD) en handelingsgericht adviseren in het kader van leersteun enerzijds en op het professionaliseren van de CLB's anderzijds. Die kernactiviteiten behoren sowieso tot de algemene opdracht van de CLB's en zijn opgenomen in het decreet van 27 april 2018 betreffende de leerlingenbegeleiding in het basisonderwijs, het secundair onderwijs en de centra voor leerlingenbegeleiding, maar worden met voorliggend project en subsidiebesluit toegespitst op de leersteun.

De CLB-sector vraagt netoverstijgend 300.000 euro voor het project 'versterking CLB's op het vlak van consultatieve leerlingenbegeleiding, handelingsgerichte diagnostiek en handelingsgericht adviseren in het kader van leersteun' en wil hierbij een lerend netwerk oprichten met vijf geselecteerde CLB's die werken aan volgende doelstellingen:

- goede praktijken verzamelen op het vlak van consultatieve leerlingenbegeleiding die inspirerend kunnen zijn voor andere CLB's. Hierbij wordt in kaart gebracht welke kennis, vaardigheden en attitudes van CLB's bijdragen tot een kwaliteitsvolle invulling van consultatieve leerlingenbegeleiding en hoe CLB's op dat vlak geprofessionaliseerd kunnen worden;
- bestaande goede praktijken verzamelen op het vlak van handelingsgericht adviseren en handelingsgerichte diagnostiek die inspirerend kunnen zijn voor andere CLB's. Waar nodig worden bestaande praktijken verfijnd tot goede praktijken of worden bijkomende goede praktijken ontwikkeld. Die praktijken worden kleinschalig toegepast door de CLB's van het lerend netwerk ter controle van de bruikbaarheid en toepasbaarheid binnen de CLB-context;
- goede praktijken verzamelt waarbij de inzet van handelingsgerichte diagnostiek overdiagnostisering en therapeutisering kan tegengaan;

- een voorwaardenscheppend kader en voorstellen uitwerken die de disseminatie naar alle CLB's mogelijk maken. De verzamelde en ontwikkelde materialen en inzichten kunnen worden gedeeld met alle CLB's en met geïnteresseerden buiten de centra.

Voor de uitvoering van het project wordt er nauw samengewerkt met het project Protocollering en Diagnostiek (Prodia), dat streeft naar gestandaardiseerde en kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding binnen een continuüm van zorg en instaat voor de ontwikkeling en implementatie van handelingsgerichte diagnostische protocollen. De verworven inzichten bij het afronden van het project kunnen finaal geborgd worden via het project Protocollering en Diagnostiek.

Vrij CLB Netwerk vzw is penhouder van de projectsubsidie maar de middelen worden via een netoverstijgende samenwerking ingezet door volgende actoren:

- de permanente ondersteuningscellen (POC's) van de gefinancierde, de gesubsidieerde officiële en de gesubsidieerde vrije CLB's, die de opdracht hebben om de CLB's te ondersteunen in hun ontwikkeling als professionele organisatie alsook in het professionaliseren van CLB-medewerkers;
- het project Prodia, dat streeft naar gestandaardiseerde en kwaliteitsvolle leerlingenbegeleiding binnen een continuüm van zorg en instaat voor de ontwikkeling en implementatie van handelingsgerichte diagnostische protocollen;
- vijf geselecteerde CLB's die op het vlak van consultatieve leerlingenbegeleiding en handelingsgerichte diagnostiek al een goede praktijk of goede praktijken ontwikkeld hebben en toepassen of daartoe de eerste stappen aan het zetten zijn, en ook bereid zijn hierin verder te investeren en hierin een disseminerende rol op te nemen naar alle andere CLB's.

Het project wordt aangestuurd en opgevolgd door:

- een projectverantwoordelijke die instaat voor de dagelijkse aansturing en opvolging van het project en die nauw samenwerkt met het project Prodia;
- een stuurgroep die de projectverantwoordelijke ondersteunt en de voortgang van het project mee opvolgt en waar nodig helpt bij het maken van keuzes in functie van de doelstellingen van het project, en minstens twee keer per trimester samenkomt. De stuurgroep bestaat uit:
  - o de projectverantwoordelijke;
  - o een afgevaardigde voor de netoverstijgende samenwerking van de POC's CLB;
  - o een afgevaardigde vanuit het project Prodia.
- een klankbordgroep voor de globale projectopvolging die minstens twee keer per jaar samenkomt en bestaat uit:
  - o de projectverantwoordelijke;
  - o een afgevaardigde van elke netgebonden POC CLB;
  - o een afgevaardigde vanuit het project Prodia;
  - o een afgevaardigde van elk geselecteerd CLB uit het lerend netwerk;
  - o twee afgevaardigden vanuit de subsidiërende overheid.

De projectverantwoordelijke en de stuurgroep staan in voor de selectie van de vijf CLB's in het lerend netwerk. De stuurgroep is immers samengesteld met een afgevaardigde van een POC CLB en een afgevaardigde uit het project Prodia, die elk vanuit hun eigen opdracht verwacht worden de CLB's te kennen. De POC's CLB hebben de CLB's bevroegd naar hun interesse tot deelname met het criterium dat de kandidaten dienen te beschikken over een goede praktijk en bereid zijn om daarin verder te investeren en te dissemineren. Omwille van de ruime interesse hebben de POC's CLB beslist om bijkomende criteria vast te leggen: (1) drie CLB's voor het vrije net en twee CLB's voor het officiële net, (2) spreiding van de CLB's over de vijf provincies en (3) een evenwicht tussen landelijke en grootstedelijke regio's.

Het project start op 19 december 2022 met de aanstelling van de projectverantwoordelijke en de opstart van de stuurgroep, waarbij prioritair wordt ingezet op de selectie van de vijf CLB's voor het lerend netwerk. Het lerend netwerk gaat eigenlijk van start per 1 januari 2023. Om voldoende tijd te

kunnen besteden aan het verzamelen, ontwikkelen, documenteren, borgen en dissemineren van de goede praktijken loopt het project tot en met 31 augustus 2024.

Om tegemoet te komen aan de bemerkingen van de Inspectie van Financiën hebben we in het ontwerpbesluit de toekenning van de middelen aangepast naar een gefaseerde uitbetaling in schijven van 50% bij aanvang, 30% na een tussentijds verslag en 20% na het eindverslag. Ook hebben we de nood aan toekenning van middelen voor de aanstelling van vijf projectmedewerkers in de vijf geselecteerde CLB's geëxpliciteerd.

3 BESTUURLIJKE IMPACT

A. BUDGETTAIRE IMPACT VOOR DE VLAAMSE OVERHEID

Om het project te kunnen uitvoeren vraagt de CLB-sector netoverstijgend een budget van 300.000 euro voor de periode van 19 december 2022 tot en met 31 augustus 2024. Dat budget omvat zowel middelen voor de aanstelling van een projectverantwoordelijke (halftijdse aanstelling) in de gesubsidieerde POC (Vrij CLB Netwerk vzw) en de aanstelling van vijf deeltijdse projectmedewerkers in de vijf geselecteerde CLB's voor het lerend netwerk als werkingsbudget.

	loon	werking	looptijd
POC	50.000 euro	15.000 euro	19 december 2022 t.e.m. 31 augustus 2024
5 CLB's	230.000 euro	5.000 euro	1 januari 2023 t.e.m. 31 augustus 2024

Kosten voor de gesubsidieerde POC CLB:

De kost voor de aanstelling van een halftijdse projectverantwoordelijke gedurende maximum 21 maanden bedraagt 50.000 euro. Het werkingsbudget bedraagt 15.000 euro. Daaronder vallen de kosten van de organisatie van een informatiesessie om de resultaten van het project voor te stellen en van de ontwikkeling van een gebruiksvriendelijke en laagdrempelige materialenbank om de disseminatie van de goede praktijken te faciliteren. Het oprichten van de materialenbank wordt gekoppeld aan de herwerking van de Prodia-website om de beschikbaarheid en bereikbaarheid van de projectresultaten te kunnen garanderen.

Dit maakt samen 65.000 euro.

Kosten voor de vijf geselecteerde CLB's van het lerend netwerk:

De kost voor de aanstelling van vijf deeltijdse projectmedewerkers in de vijf geselecteerde CLB's van het lerend netwerk gedurende maximum 20 maanden bedraagt 230.000 euro. Daarnaast wordt een bedrag van 5.000 euro werkingsbudget voorzien, eveneens te verdelen onder de geselecteerde CLB's van het lerend netwerk.

Dit maakt samen 235.000 euro.

Begrotingsartikel en basisallocatie:

De nodige middelen worden aangerekend op basisallocatie 1FG051 van het begrotingsjaar 2022. De nodige middelen zullen herverdeeld worden vanuit de provisie AGODI naar het begrotingsartikel FBO-1FGD2GE-WT. De decretale rechtsgrond kan teruggevonden worden in artikel 10 van het aangepaste uitgavendecreet voor 2022 ('leerlingenbegeleiding').

B. ESR-TOETS

Geen ESR-impact.

C. IMPACT OP HET PERSONEEL VAN DE VLAAMSE OVERHEID

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op het personeelsbestand en op het personeelsbudget van de Vlaamse overheid, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

D. IMPACT OP DE LOKALE EN PROVINCIALE BESTUREN

Het ontwerp van besluit heeft geen weerslag op de financiën van de lokale besturen, noch op personeelsvlak, noch op het vlak van de werkingsuitgaven, de investeringen en schuld en de ontvangsten.

4 VERDER TRAJECT

Niet van toepassing.

5 VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar definitieve goedkeuring te geven aan het bijgaande ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering voor de professionalisering van de CLB's in het kader van leersteun.
- 2° de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand te gelasten het voormelde besluit te laten publiceren in het Belgisch Staatsblad.
- 3° de Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand te gelasten met de uitvoering van het voormelde besluit.

De Vlaamse minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand,

Ben WEYTS